

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Ιουνίου 2019 για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (L 186)»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Επί του άρθρου 1

Στις 11.7.2019 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 186) ο Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Ιουνίου 2019 για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης, ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή στις 12.7.2020.

Ο κανονισμός αποτελεί την πρώτη προσπάθεια οριζόντιας ρύθμισης της οικονομίας των επιγραμμικών (online) πλατφορμών διαμεσολάβησης, επιδιώκοντας την υπέρβαση του νομικού κατακερματισμού των εν λόγω οικοσυστημάτων και συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της ψηφιακής ενιαίας αγοράς. Οι ρυθμίσεις του κανονισμού αποσκοπούν στην εξασφάλιση δίκαιου, προβλέψιμου και αξιόπιστου νομικού περιβάλλοντος για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης, τους χρήστες εταιρικών ιστοτόπων, τους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης και τους παρόχους επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης. Το νεοεισαχθέν νομικό πλαίσιο στοχεύει στο να περιορίσει την εμφάνιση και τις επιπτώσεις μονομερών αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, που παρουσιάζονται συχνά σε ορισμένες δράσεις των επιγραμμικών πλατφορμών. Η διαφάνεια αναφορικά με τους καταρτιζόμενους όρους και προϋποθέσεις, τις τυχόν αποφάσεις περιορισμού, αναστολής και διακοπής της παροχής των επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης, τις κύριες παραμέτρους και τη σχετική σημασία αυτών αναφορικά με την κατάταξη, τα παρεπόμενα προϊόντα και τις υπηρεσίες, τυχόν διακριτική μεταχείριση και τους ειδικούς συμβατικούς όρους, αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο του κανονισμού. Βασικό στόχο των ρυθμίσεων του κανονισμού αποτελεί επίσης η παροχή δυνατότητας αποτελεσματικής προσφυγής σε επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης και χρήστες εταιρικών ιστοτόπων, μέσω ενός πλαισίου διαβαθμισμένης προστασίας που περιλαμβάνει εσωτερικό σύστημα διεκπεραίωσης καταγγελιών, διαμεσολάβηση και εξειδικευμένη διαμεσολάβηση. Επιπρόσθετα, δίνεται η δυνατότητα ενεργητικής νομιμοποίησης σε οργανώσεις, ενώσεις και δημοσίους φορείς για την άσκηση συλλογικών αγωγών σχετικά με παραβιάσεις του κανονισμού.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις λαμβάνονται τα απαραίτητα συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 στην ελληνική έννομη τάξη, στα οποία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ρυθμίσεις αναφορικά με τη δυνατότητα έγερσης συλλογικής αγωγής των νομιμοποιούμενων φορέων και την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του κανονισμού.

Επί του άρθρου 2

Με το προτεινόμενο άρθρο τίθενται κανόνες σχετικά με τη δυνατότητα ενεργητικής νομιμοποίησης των ενώσεων και δημοσίων φορέων να ασκούν συλλογικές αγωγές σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150. Η δυνατότητα άσκησης συλλογικής αγωγής είναι πολύ σημαντική, με δεδομένο ότι διάφοροι παράγοντες, όπως μεταξύ άλλων περιορισμένα οικονομικά μέσα ή ο φόβος αντιποιίνων, περιορίζαν ενδεχομένως την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων δυνατοτήτων δικαστικής προσφυγής, από μεμονωμένους επιχειρηματικούς χρήστες ή χρήστες εταιρικών ιστότοπων. Στο παρόν άρθρο προβλέπονται το αντικείμενο των συλλογικών αγωγών, η προθεσμία άσκησης αυτών, καθώς και το αρμόδιο δικαστήριο.

Επί του άρθρου 3

Στο άρθρο αυτό προτείνονται ρυθμίσεις σχετικά με την τήρηση του μητρώου, το οποίο τηρείται στη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ΔΙ.Μ.Ε.Α). Η εγγραφή στο Μητρώο συνιστά τεκμήριο της νομικής ικανότητας της ένωσης ή του δημόσιου φορέα να ασκήσει τη σχετική συλλογική αγωγή, ωστόσο το δικαστήριο δύναται να εξετάσει σε συγκεκριμένη περίπτωση εάν ο προσφεύγων νομιμοποιείται να εγείρει συλλογική αγωγή. Σε κάθε περίπτωση, η εγγραφή στο Μητρώο δεν συνιστά προϋπόθεση για την έγερση συλλογικής αγωγής από τις ενώσεις και τους δημόσιους φορείς. Το παρόν άρθρο προβλέπει τη διαδικασία εγγραφής ή διαγραφής από το μητρώο, καθώς και τα έγγραφα τα οποία θα πρέπει να προσκομίσουν οι ενδιαφερόμενες ενώσεις και οι δημόσιοι φορείς για την εγγραφή τους. Τα έγγραφα αυτά θα πρέπει να επικαιροποιούνται από τους ενδιαφερόμενους σε περίπτωση αλλαγών.

Επί του άρθρου 4

Με το άρθρο 4 ορίζεται η Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου (ΔΙ.Μ.Ε.Α.) ως αρμόδια για την εποπτεία της συμμόρφωσης των παρόχων επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης ή των επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 εν όψει των σημαντικών αρμοδιοτήτων ελέγχου της αγοράς που διαθέτει η εν λόγω Μονάδα. Το προτεινόμενο σύστημα επιβολής περιλαμβάνει είτε αυτεπάγγελτη δράση είτε δράση κατόπιν καταγγελίας σε περιπτώσεις, οι οποίες κρίνεται ότι έχουν ευρύτερη σημασία για την προστασία της λειτουργίας της αγοράς. Οι πληροφορίες που περιέρχονται στην εν λόγω Μονάδα με οποιονδήποτε τρόπο, μεταξύ των οποίων και οι καταγγελίες-αναφορές, δύναται να αξιοποιούνται από τη Μονάδα για τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων του κανονισμού.

Επί του άρθρου 5

Η Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου, επιλαμβανόμενη επί υποθέσεων παραβάσεων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) (2019/1150), διαθέτει επιπρόσθετα των λοιπών εξουσιών της και τις εξουσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 5. Οι εξουσίες αυτές παρουσιάζουν πολύ ευρύ βεληνεκές, ώστε η αρμόδια αυτή ελεγκτική

αρχή να διαθέτει όλα τα απαραίτητα εργαλεία, για την αποτελεσματική εφαρμογή των ρυθμίσεων του Κανονισμού και τον έλεγχο των πιθανολογούμενων παραβάσεων.

Αναφορικά με το θέμα της ανεύρεσης αποδεικτικού υλικού, η ΔΙ.Μ.Ε.Α. αποκτά εξουσία απόκτησης πρόσβασης σε κάθε δεδομένο, έγγραφο, και οποιαδήποτε πηγή, η οποία διευκολύνει τον έλεγχο αυτής. Δύναται επίσης να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους, καθώς και να παραγγέλνει ελέγχους από άλλες αρμόδιες αρχές. Τα στοιχεία, δεδομένα και έγγραφα, τα οποία εξετάζονται, είναι δυνατόν να κατασχεθούν, ανεξαρτήτως του μέσου αποθήκευσής τους και να διατηρηθούν στην κατοχή της αρμόδιας αρχής, για λόγους πληρότητας του διενεργούμενου ελέγχου. Επιπρόσθετα, για τους ίδιους λόγους, δίνεται η εξουσία στην αρχή να αναζητά πληροφόρηση αναφορικά με τα πραγματικά περιστατικά, από κάθε εκπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού των επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης ή επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης, που ελέγχεται.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου καθορίζονται οι κυρώσεις που δύναται να επιβάλει η ΔΙ.Μ.Ε.Α. σε περίπτωση που διαπιστωθεί παράβαση των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150. Ειδικότερα, η ΔΙ.Μ.Ε.Α. μπορεί, με απόφασή της, είτε να απευθύνει σύσταση είτε να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο από χίλια πεντακόσια (1.500) έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.

Η επιλογή της προσήκουσας κύρωσης θα πραγματοποιείται με βάση τα κριτήρια που ενδεικτικώς αναφέρονται στην παράγραφο 3, όπως η φύση, η βαρύτητα, η διάρκεια της παράβασης, οι τυχόν επανορθωτικές της ζημίας ενέργειες του παρόχου επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης, το οικονομικό όφελος το οποίο αυτός έτυχε, και τυχόν σχετικές προηγούμενες παραβάσεις αυτού.

Σύμφωνα με την παράγραφο 4 η είσπραξη των προστίμων γίνεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, ΦΕΚ 90 Α'), ενώ στην παράγραφο 5 προβλέπεται η δυνατότητα δημοσιοποίησης διά του τύπου ή με άλλο πρόσφορο μέσο των κυρώσεων που επιβάλλονται, ώστε να εξυπηρετούνται το δημόσιο συμφέρον και η ενημέρωση των ενδιαφερομένων και να διασφαλίζεται ο αποτρεπτικός χαρακτήρας της κυρωτικής διαδικασίας.

Επί του άρθρου 6

Η διάταξη ορίζει ότι οι διατάξεις του παρόντος δεν αποκλείουν την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, του ν. 4624/2019 και του ν. 3471/2006 αναφορικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Επί του άρθρου 7

Στο άρθρο 7 προβλέπονται εξουσιοδοτικές διατάξεις προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων με τις οποίες δίδεται η δυνατότητα καθορισμού ειδικότερων θεμάτων για τη λειτουργία του Μητρώου και τη διαδικασία ελέγχου. Περαιτέρω, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Δικαιοσύνης δύναται να συσταθεί μητρώο παράνομων πράξεων για τις οποίες έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150.

Επί του άρθρου 8

Η διάταξη προβλέπει την έναρξη ισχύος των διατάξεων. Σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 ο Κανονισμός εφαρμόζεται από τις 12.7.2020.